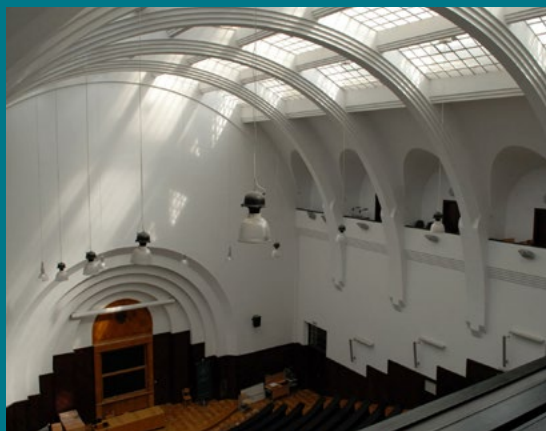
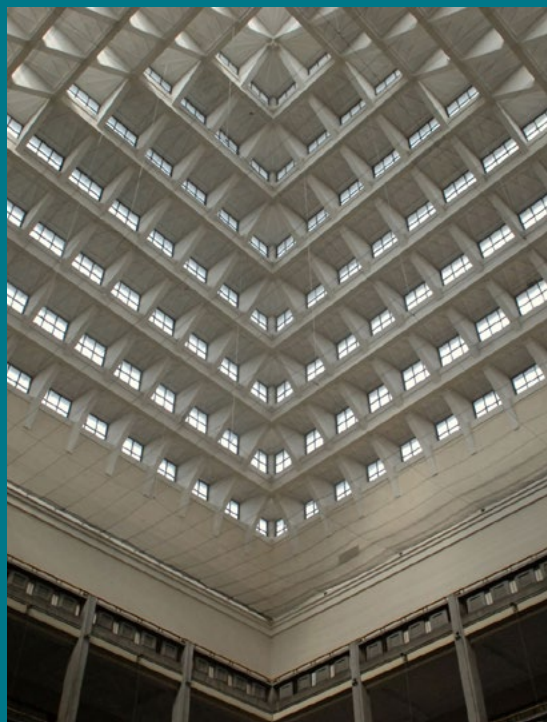

XV LECIE

UNIwersytetu TRZECIEGO
WIEKU SZKOŁY GŁÓWNEJ
HANDLOWEJ W WARSZAWIE

LIDERA ŚRODOWISKA SENIORALNEGO

2006-2021

POD HONOROWYM PATRONATEM
J.M. REKTORA SGH

PROF. PIOTRA WACHOWIAKA

Wydawca:

Uniwersytet Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
Al. Niepodległości 162
02 -554 Warszawa

Zespół redakcyjny:

Krystyna Lewkowicz - Redaktor wydania

Adrian Oleksiak - grafika

Florian Kott - opracowanie materiałów nadesłanych

Katarzyna Dawidziuk

Przygotowanie do druku i druk:

szczodrak.com Konrad Szczodrak

ISBN: 978-83-943987-8-1

Nakład: 500 egz.

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

15 LAT
UNIwersytetu
TRZECIEGO
WIEKU SZKOŁY
GŁÓWNEJ
HANDLOWEJ
W WARSZAWIE

LIDERA ŚRODOWISKA SENIORALNEGO

Warszawa, 2021

Warszawa, 6 października 2021 r.

Pani Krystyna Lewkowicz
Prezes Zarządu
Uniwersytetu Trzeciego Wieku
Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Szanowna Pani Prezes,

Z okazji 15. rocznicy utworzenia i funkcjonowania Uniwersytetu Trzeciego Wieku SGH, w dniu inauguracji nowego roku akademickiego tej wspaniałej instytucji, proszę przyjąć moje serdeczne gratulacje i gorące podziękowania za piękną, ze wszelkich miar potrzebną i pożyteczną działalność Pani, całego Zarządu, Rady Słuchaczy i Wykładowców.

Gratulacje te, podziękowania, a także życzenia składam w poczuciu wagi i znaczenia dokonań Uniwersytetu, przede wszystkim jego roli edukacyjnej, szerokiej problematyki i aktualności poruszanych zagadnień, jak również z szacunku dla grona słuchaczy, którzy zdecydowali się na uczestnictwo w spotkaniach i wykładach plenarnych, prowadzonych przez wybitnych prelegentów.

Jest więc Uniwersytet Trzeciego Wieku instytucją ważną, potrzebną, ambitną, rozumiejącą potrzeby i oczekiwania kierowane pod swym adresem, ważnym instrumentem polityki senioralnej. Bez wątpienia pobudza środowiska seniorów do aktywności społecznej, uczestnictwa w działaniach środowisk lokalnych, wydarzeniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, co więcej, promuje i pobudza tak ważne i istotne zachowania prozdrowotne.

Proszę zatem przyjąć ode mnie serdeczne życzenia należytej dumy i satysfakcji z dokonań Uniwersytetu oraz wszystkich osób z nim związanych, a także życzenia dalszego, znaczącego rozwoju, sukcesów i zadowolenia z codziennej działalności. Życzę Pani i wszystkim Państwu dobrego zdrowia, szczęścia i radości w życiu osobistym i rodzinnym.

Wszystkiego najlepszego !!

Z wyrazami szacunku i czułości

dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH

www.sgh.waw.pl

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa
tel.: +48 22 564 98 26, rektorat@sgh.waw.pl

SZANOWNI SŁUCHACZE I SYMPATYCY UNIwersytetu TRZECIEGO WIEKU SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ

Bycie liderem środowiska senioralnego to nasza misja

W bieżącym roku Uniwersytet Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie obchodzi piętnastolecie swojego istnienia.

Podjęta w 2006 r. inicjatywa Prorektora SGH Pani prof. Marii Romanowskiej, aby przy Szkole Głównej Handlowej powstał Uniwersytet Trzeciego Wieku okazała się nadzwyczaj trafna.

Natychmiast zaakceptował i poparł ją ówczesny Rektor SGH prof. Adam Budnikowski, a do grona założycieli przystąpili także prof. Anna Karmańska, ówczesny Kanclerz dr Piotr Wachowiak, prof. Piotr Błędowski, który objął funkcję Przewodniczącego Rady Naukowej i Programowej UTW SGH, a także kilku absolwentów SGPiS/SGH.

Z entuzjazmem odpowiedzieli na inicjatywę edukacyjną dla seniorów absolwenci SGPiS/SGH, byli pracownicy naukowcy i administracyjni Uczelni, rodzice aktualnych studentów SGH oraz mieszkańcy Warszawy.

Już w pierwszym roku akademickim 2006/2007 rozpoczęło studia w UTW SGH 420 słuchaczy.

Bardzo ochoczo włączyli się też w tworzenie Uniwersytetu studenci i doktoranci SGH oferując swoje wolontariackie zaangażowanie w kształcenie seniorów, głównie w zakresie informatyki i nauki języków obcych.

Ta współpraca trwa do dziś i przynosi obydwu stronom ogromne korzyści.

Od pierwszego roku UTW SGH podjął realizację bardzo bogatego programu edukacyjnego, aktywizującego, sportowego i kulturalnego nie tylko dla swoich słuchaczy ale też szeregu inicjatyw warszawskich, a nawet ogólnopolskich.

UTW SGH był inicjatorem powołania i przewodniczy do dziś Komisji Dialogu Społecznego ds. UTW przy Prezydencie m. st. Warszawy, która m.in. zainicjowana i wdrożyła w mieście innowacyjne rozwiązanie systemowego wspierania warszawskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku w postaci periodycznych, trzyletnich kontraktów wspierających ich działania na rzecz seniorów.

Konkurs ma charakter zamknięty, co oznacza iż każdy warszawski Uniwersytet spełniający kryteria formalne może stać się jego beneficjentem.

UTW SGH jest także beneficjentem tych konkursów poczynszyszy od 2007 r., a obecnie realizowana 3-letnia umowa trwać będzie do czerwca 2023.

Jego swoistym fenomenem jest łączenie wysokich standardów programowych o charakterze ogólnym wypracowanych wspólnie z Miastem z indywidualnymi programami odpowiadającymi preferencjom słuchaczy danego UTW.

W jednych jest to chór, w innych teatr, jeszcze w innych specjalizacje „sportowe”, wielkie olimpiady, wyjazdy turystyczne lub imprezy masowe.

Okretem flagowym UTW SGH stała się zainicjowana przez posła Michała Szczerbę w 2011 roku unikalna impreza plenerowa, masowa na Torze

Służewca i szeregiem innych atrakcji.

Wyścigów Konnych Służewiec pod nazwą ***Dzień Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Torze Wyścigów Konnych Służewiec***, z wielką gonitwą koni arabskich o Puchar UTW, koncertem gwiazdy estrady, konkursem kapeluszy, całodziennym piknikiem w pięknych zielonych plenerach

Występowały na estradzie Toru największe gwiazdy m.in. Halina Frącowiak, Zbigniew Wodecki, Hanna Banaszak, Je-

rzy Połomski, Ryszard Rynkowski, Alicja Majewska, Krzysztof Krawczyk, Izabela Trojanowska, a nawet Maryla Rodowicz.

Nobilitowali wydarzenie goście honorowi - Pierwsza Dama Anna Komorowska, Szef Kancelarii Prezydenta B. Komorowskiego Jacek Michałowski, kolejni prezydenci m. st. Warszawy, celebryci oraz aktorzy – wielbiciele koni Daniel Olbrychski i Marek Siudym.

Każdorazowo Tor Wyścigów Konnych gościł ok. 4000 uczestników, często rodziny wielopokoleniowe.

W 2007 r. UTW SGH rozpoczął też wydawanie własnego biuletynu **Panorama UTW SGH**, który programowo wychodzi poza teren UTW SGH i reprezentuje wysoki poziom wydawniczy, co jest wysoko cenione przez sponsora wydawnictwa, jakim jest Miasto st. Warszawy.

Na swoim koncie wydawniczym ma też szereg wydawnictw książkowych o tematyce senioralnej, w tym dokument programowy wieńczący I wielki kongres UTW pt. **Pakt na Rzecz Seniorów**, inicjujący wprowadzenie szeregu nowatorskich rozwiązań w polityce senioralnej, a także wydawnictwo 44 lat ruchu UTW, powstałe z okazji III Wielkiego Kongresu UTW, obrazujące dokonania tego ruchu od początku jego istnienia do chwili obecnej.

Powołanie pierwszego w historii administracji publicznej Departamentu Polityki Senioralnej w strukturze Ministerstwa Pracy. Płac i Polityki Społecznej, powołanie stałej sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, wydanie ustawy o osobach starszych, a w 2015 r. powołanie Obywatelskiego Parlamentu Seniorów – to tylko niektóre wydarzenia o historycznym wręcz znaczeniu, w którym UTW SGH ma swój niebagatelny udział.

Trafność postulatów, ich precyzyjne umotywowanie i zaadresowanie w Pakcie na rzecz seniorów spowodowało, że zostały one w całości zrealizowane.

Za jedno z długofalowych działań strategicznych UTW SGH uznało konsolidację środowiska senioralnego skupionego w uniwersytetach trzeciego wieku, które zaczęły niezwykle dynamicznie

rozwijać się zarówno ilościowo jak i programowo.

Mówienie jednym głosem, formułowanie pod adresem władz trafnie i realnie umotywowanych postulatów, a następnie konsekwentne monitorowanie ich realizacji to droga do tworzenia nowoczesnej polityki senioralnej i kształtowania odpowiedniej pozycji seniorów w społeczeństwie.

Konsolidacja środowiska senioralnego – to nieustająca kierunek naszej strategii

Jednym z podstawowych kierunków przyjętych do długofalowego programu działania sformułowano konieczność zjednoczenia środowiska, opracowywania wspólnych programów działania, mówienie jednym głosem, bowiem w takiej strategii upatrywano siły i sukcesów w dialogu z władzami publicznymi.

Historia potwierdziła w pełni jego trafność.

Obecnie ruch UTW liczy sobie ok. 700 Uniwersytetów, funkcjonujących w ramach wyższych uczelni, jednostek samorządu terytorialnego lub samodzielnych stowarzyszeń, jak UTW SGH i fundacji.

To największy i najszybciej rozwijający się ruch społeczny w Polsce.

Każde wielkie przedsięwzięcie musi mieć swojego lidera i taką rolę od początku swojego istnienia realizuje UTW SGH

W 2008 roku UTW SGH zainicjował powołanie Ogólnopolskiego Porozumienia Uniwersytetów Trzeciego Wieku, zrzeszającego dziś 190 krajowych i polonijnych UTW.

W latach 2008-2011 UTW SGH wspierał kadrowo i finansowo OP UTW, bowiem była to organizacja nieformalna, nie posiadająca osobowości prawnej i co zatem idzie nie mająca możliwości samodzielnego pozyskiwania środków publicznych.

Przy okazji jego tworzenia Uniwersytet nawiązał ścisłą współpracę z posłem Michałem Szczerbą, który powo-

łał w sejmie Zespół Parlamentarny ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz panem Jackiem Michałowskim Dyrektorem Programowym Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności, która zapoczątkowała pierwszy w historii program grantowy dla UTW.

Obydwaj Panowie odegrali wielką rolę w rozwoju ruchu UTW i wspieraniu działań integracyjnych, toteż jako pierwsi zostali wyróżnieni w trwającym do dziś konkursie Wielkie Osobowości Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

UTW SGH ma też sukcesy legislacyjne.

W 2012 roku UTW SGH zainicjował procedurę ustawodawczą w postaci uchwały Senatu RP ustanawiającej rok 2012 Rokiem Uniwersytetów Trzeciego Wieku, a w 2020 uchwałę Senatu RP pt. „W 45 lecie ruchu UTW” honorującą założycielkę pierwszego UTW w Polsce Panią prof. Halinę Szwarz oraz dającą wyrazy uznania dla twórców ruchu UTW w Polsce.

Uroczyste wręczenie tekstu uchwały zaproszonym do Senatu przedstawicielom Uniwersytetów Trzeciego Wieku nastąpiło w saloniku Marszałka Senatu RP prof. Tomasza Grodzkiego.

Reasumując doświadczenia 15 lat

***UTW SGH stworzył
uznaną i rozpoznawalną markę w środowisku Uniwersytetów Trzeciego Wieku,
symbol jakości i dbałości o wypracowane standardy.***

Te ponadlokalne inicjatywy, realizowane ogólnopolskie projekty grantowe były jednym z warunków podjęcia przygotowań do certyfikacji jakości UTW.

Proces szkolenia kadr, tworzenia procedur, dokumentacji niezbędnej do audytu certyfikacyjnego itp. przygotowania trwały niemal trzy lata.

Ukoronowaniem sukcesów i wyrazem uznania dla pozycji i bogatej oferty programowej, w tym wykraczającej znacznie poza obszar SGH jest uzyskanie w 2011 r. unikalnego w środowisku NGO certyfikatu jakości ISO 9001:2008 w zakresie System Zarządzania Jakością, który w wyniku recertyfikacji w roku 2017 został nadany wg nowej wersji normy oznaczonej jako ISO 9001:2015.

Dziś mamy za sobą 15 lat współpracy, którą oceniam bardzo wysoko, bowiem przez ten okres UTW SGH dał się poznać jako prężnie działająca, samofinansująca się instytucja, kształcąca seniorów na prawdziwie uniwersyteckim poziomie.

UTW SGH jest pomysłodawcą, współorganizatorem największych i najbardziej prestiżowych projektów senioralnych, współtwórcą trzech wielkich kongresów UTW, współrealizatorem prestiżowych ogólnopolskich konferencji UTW w Sejmie, wielkich imprez plenerowych, m.in. 11 dorocznych edycji wielkiej imprezy plenerowej pt. Dzień Uniwersytetów Trzeciego Wieku na Torze Wyścigów Konnych Służewiec, wydawnictw senioralnych, a od 2015 roku także Obywatelskiego Parlamentu Seniorów.

Działalność i sukcesy UTW SGH są powodem do dumy dla jego założycieli i słuchaczy. Dobrze reprezentuje Uczelnię, która go powołała, stanowi bowiem jej doskonałą wizytówkę i tworzy dobry wizerunek Szkoły wychodzącej do studentów w każdym wieku z szeroką ofertą edukacyjną.

Podobnie też jak SGH, kształci liderów.

Dziękując za współpracę władzom Uczelni i gratulując założycielom trafności pomysłu, Zarządowi i wszystkim słuchaczom, pragnę podkreślić nieoceniony wkład UTW SGH w konsolidację senioralnego środowiska oraz zainicjowanie i współtworzenie polityki senioralnej w Polsce.

Pandemia 2020-2021 bardzo poważnie utrudniła realizację dotychczasowego szerokiego programu UTW SGH, ale Uniwersytet poradził sobie z jej skutkami nie najgorzej i dziś optymistycznie patrzy w przyszłość.

Piętnastolecie Uniwersytetu Trzeciego Wieku to wyjątkowa okazja do podsumowań i snucia planów na przyszłość. Szkoda, że przygotowania i same obchody przypadły na bardzo trudny okres pandemii Covid-19.

Zamknięte uczelnie, ograniczenia w liczbie zgromadzeń, wymagania sanitarne, wreszcie obawy samych seniorów o swoje zdrowie i życie spowodowały wielkie spowolnienie i ograniczenie aktywności, a w niektórych przypadkach nawet kompletny zastój.

Wszelkie plany obarczone są ryzykiem niepewności. Wciąż trzeba poszukiwać alternatywnych rozwiązań dla raz zaplanowanych wydarzeń.

Nie wszystkim seniorom odpowiadają zajęcia zdalne, a wielogodzinne wpatrywanie się w monitory komputerów w żadnym przypadku nie mogą zastąpić kontaktów werbalnych.

Dzisiaj starajmy się razem świętować, ciesząc się z ostatnich 15 lat życzyliśmy sobie wzajemnie dużo zdrowia i pomyślności oraz szybkiego powrotu do pełnej aktywności na terenie Uczelni i w warszawskim środowisku seniorów.

Z wyrazami szacunku i serdecznościami,

Krystyna Lewkowicz
Prezes Zarządu UTW SGH

OBCHODY XV LECIA UTW SGH

Nasz Jubileusz przypadł na trudne czasy pandemii Covid -19.

Wciąż obowiązujące ograniczenia w liczebności zgromadzeń, ostrożność i mniejsza niż zwykle aktywność samych seniorów, reżimy sanitarne, maseczki, dystans i wiele innych przyczyn spowodowało, iż obchody te mają skromniejszy niż początkowo zakładano rozmach, a niektóre zaplanowane aktywności ograniczono lub trzeba było je odłożyć na lepsze czasy.

Chcąc zrealizować jak najwięcej, obchody rozłożono w czasie i akcenty jubileuszowe włączono do innych aktywności edukacyjnych, konferencyjnych, kulturalnych i artystycznych na przestrzeni całego semestru.

Na uroczystej inauguracji roku akademickiego 2021/2022 J.M. Rektor SGH prof. Piotr Wachowiak wygłosił okolicznościowe przemówienie podkreślając dokonania Uniwersytetu jak również wręczył najstarszym stażem słuchaczom dyplomy uznania i drobne suweniry.

Z grona słuchaczy, którzy rozpoczęli przygodę z UTW SGH w 2006 r. do dnia dzisiejszego pozostało z nami 21 osób. Oto one w porządku alfabetycznym:

1. Andres Ewa
2. Bekesińska Alina
3. Biskupska Anna
4. Dmoch Zofia
5. Dziduch Maria
6. Kochanowski Mirosław
7. Korsak-Rabś Waleria
8. Koszewska Irena
9. Lewkowicz Krystyna
10. Łozińska Gabriela
11. Maśląg Anna
12. Misztal Barbara
13. Rajewska-Antosik Danuta
14. Stanisławska-Rygielska Irena
15. Starzyńska Barbara
16. Stefańska Mirosława
17. Sybilski Krzysztof
18. Szpak Hanna
19. Stegner-Mendyk Leontyna
20. Wachowiak Katarzyna
21. Witkowska-Kostrzewa Izabella

CERTYFIKAT ISO 9001 TO PRESTIŻ I GWARANCJA WYSOKIEJ JAKOŚCI

Uniwersytet Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie jako jedyny UTW w Polsce legitymuje się międzynarodowym certyfikatem ISO 9001:2015 w zakresie Systemu Zarządzania Jakością.

Geneza procesu standaryzacji jakości w środowisku UTW.

W listopadzie 2009 r., na I Zjeździe Ogólnopolskiego Porozumienia UTW, którego założycielem, liderem był i nadal jest UTW SGH, przyjęto zasady t.zw. „*samoakredytacji*”.

Była to pierwsza w Polsce próba standaryzacji jakości UTW, bowiem jej zasady określały zespół minimalnych kryteriów jakościowych, jakie powinny towarzyszyć funkcjonowaniu każdego UTW. Proces ten można uznać za udany bowiem przeszło go ponad 100 Uniwersytetów.

Szlachectwo zobowiązuje... jak mawiał jego pomysłodawca, toteż Uniwersytet Trzeciego Wieku SGH jako lider środowiska uniwersyteckiego poszukujący innowacyjnych rozwiązań, przeszedł jako pierwszy proces samoakredytacji, i skutecznie zachęcił do poddania się tej

procedurze inne Uniwersytety Trzeciego Wieku.

Sukces w powyższym zakresie zainspirował Zarząd UTW SGH do sięgnięcia po międzynarodowe, uznane w świecie formy standaryzacji jakości.

Do takich należy powszechnie stosowana w świecie norma jakości ISO 9001. Odwołując się do swojej filozofii działania „ **kto jak nie my?**” podjęto żmudne szkolenia i przygotowania do wdrożenia międzynarodowej normy jakości ISO 9001.

ISO to system uznany i wdrażany na całym świecie w różnych branżach zarówno produkcyjnych, usługowych jak i w wyższych uczelniach, organizacjach

pozarządowych, jednostkach samorządu terytorialnego i wielu innych.

CZYM JEST ISO 9001

Jednostka posiadająca certyfikat ISO 9001 powinna posiadać szereg umiejętności dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji, zdolność do szybkiego reagowania na zmieniającą się sytuację na rynku oraz oczekiwania klienta (tu słuchacza).

Okazało się to szczególnie ważne w sytuacji, gdy rynek i nasze życie zostało dotknięte powszechnym kataklizmem w postaci pandemii Covid -19.

Cechą, które była atutem w ubieganiu się o certyfikat było oddziaływanie i otwarcie na szerszą lokalną i ogólnopolską społeczność seniorów, co daje odpowiednią pozycję w branży, znaczący udział w rynku, prestiż w środowisku lokalnym itp. cechy wyróżniające ją spośród innych podobnych organizacji.

O normę tę mogą ubiegać się wszystkie organizacje, niezależnie od ich wielkości i rodzaju. Ukierunkowana jest ona na zrozumienie i spełnienie wymagań klienta, a więc określonych potrzeb względem usług danej organizacji, przyjęcie podejścia procesowego, dostarczanie wyników skuteczności procesów oraz ich ciągłe doskonalenie, w oparciu o obiektywne pomiary.

Do głównych wymagań normy ISO 9001 należą m.in.: wprowadzenie nadzoru nad dokumentacją i zapisami, zaangażowanie kierownictwa w budowanie systemu zarządzania jakością, efektywne zarządzanie zasobami, ustanowienie procesów realizacji usługi, dokonywanie systematycznych pomiarów zadowolenia klienta, sprawności obsługi.

Ważnym elementem inspirującym wysoką jakość i dokumentującym stały nad nią nadzór ze strony kierownictwa jest obligatoryjny system kontroli wewnętrznej czyli t. zw. audytów wewnętrznych.

Dowodem na spełnianie wszystkich wymagań normy jakości jest certyfikat, który wydaje niezależna międzynarodowa jednostka certyfikująca, po przeprowadzeniu audytu certyfikacyjnego.

Certyfikat otrzymuje się jedynie na okres 3 lat, a ponadto w tym czasie jednostka musi poddać się corocznym, przeprowadzanym przez jednostkę certyfikacyjną audytom kontrolnym, mającym potwierdzić, że system działa i że jest systematycznie przez kierownictwo nadzorowany i doskonalony, a dokumentacja systemu jest prowadzona na bieżąco w sposób zapewniający ocenę.

JAKIE SĄ KORZYŚCI Z WDROŻENIA ISO

Certyfikat i logo ISO 9001, którym ma prawo posługiwać się UTW SGH we wszelkich stosunkach zewnętrznych, to duży prestiż i widoczny znak dla otoczenia, iż ma ono do czynienia z organizacją oferującą wysoką jakość.

Korzyści płynące z wdrożenia systemu zarządzania jakością zgodnego z wymaganiami normy ISO 9001 można podzielić na trzy grupy:

1) orientacja na klienta i doskonalenie jakości świadczonych dla niego usług:

- rozpoznanie potrzeb klientów,
- wprowadzenie mechanizmów zapewniających dbałość o klienta i jego pozytywną ocenę świadczonych przez samorząd usług,
- wprowadzenie mechanizmów badania satysfakcji klienta i podejmowanie w związku z wynikami badań działań korygujących i zapobiegawczych.

2) uporządkowanie prowadzonej działalności poprzez:

- eliminację zbędnych lub dublujących się działań,
- planowanie wszystkich działań,
- precyzyjne określenie zakresów odpowiedzialności i uprawnień,

- wzbudzenie zaufania kierownictwa do działania własnej organizacji,
- osiągnięcie czytelnej struktury organizacji,
- sprawny obieg dokumentów i informacji.

3) zwiększenie efektywności zarządzania poprzez zidentyfikowanie, nadzorowanie i optymalizację procesów realizowanych w organizacji:

- zarządzanie przez cele,
- zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów,
- większe zaangażowanie pracowników,
- dobrze wyszkolony i umotywowany personel,
- poprawa wyników jakościowych, koordynacji i gospodarności,
- możliwość wykorzystania systemu zarządzania jakością do opracowania i wdrożenia zintegrowanego systemu informatycznego (zaplanowanie rozwoju, konfiguracji, ilości komputerów, oprogramowania),
- ciągle doskonalenie działań instytucji poprzez wprowadzenie wewnętrznych mechanizmów monitorowania i wprowadzania zmian.

Nie da się ukryć, że prowadzenie dokumentacji wymaganej normą ISO, przestrzeganie wymaganych procedur generuje dodatkowe obowiązki dla administracji, lecz wdrażanie systemu jakości i konieczność jego stałego doskonalenia jest inspiracją do systematycznego doskonalenia jakości zarządzania i oferty programowej.

Za całokształt procedur ISO, przygotowanie i obsługę audytów rocznych w nadzorze i recertyfikacyjnych raz na 3 lata, plan i realizację audytów wewnętrznych i inne działania wynikające z obowiązujących procedur odpowiedzialny jest Pełnomocnik Zarządu ds. Systemu Jakości, którą to funkcję społecznie pełni od początku Krystyna Lewkowicz.

Nieodłącznym elementem przygotowań i przebiegu audytu, prowadzonego przez audytorów międzynarodowej jednostki certyfikacyjnej, jest wykonanie t.zw. Roczego Przeglądu Zarządzania Organizacją. Jest to dokument kompleksowo przedstawiający przebieg, problemy i zmiany, jakie w organizacji zaistniały w okresie ostatniego roku sprawozdawczego.

Dokonywany jest też w nim przegląd i ocena kadr własnych i zewnętrznych – wykładowców, instruktorów oraz ustalana jest strategia organizacji na przyszłe okresy.

Istotnym elementem jest ocena pozycji organizacji na rynku, tj. jej powiązania organizacyjne z innymi organizacjami, relacje z instytucjami publicznymi i samorządowymi, mającymi wpływ na funkcjonowanie.

Do tych elementów należą działania odnoszące się do szerszego obszaru jak np. prowadzenie Komisji Dialogu Społecznego ds. UTW, koordynującej 42 warszawskie Uniwersytety Trzeciego Wieku, działania eksperckie w ramach komisji konkursowej Miasta, realizacja ogólnowarszawskich wydarzeń senioralnych itp.

Prestiż wynikający z posiadania certyfikatu ISO widoczny jest z wielu okolicznościach i pozycji UTW SGH w mieście i na terenie Polski.

NIE BYŁO ŁATWO, ALE BYŁO WARTO! to najkrótsze podsumowanie procesu certyfikacji ISO 9001 ogłoszone przez prezes Krystynę Lewkowicz w czasie uroczystego wręczenia pierwszego certyfikatu w roku 2011.

OBYWATELSKI PARLAMENT SENIORÓW - „SENIORZY I PRZYSZŁOŚĆ POLSKI” TO NAJWIĘKSZE WSPÓLNE DZIEŁO POLSKICH SENIORÓW.

Podstawą i warunkiem rozwoju demokratycznego państwa jest świadome swoich praw i obowiązków społeczeństwo obywatelskie.

Aktywność obywatelska oznacza współudział i współodpowiedzialność za sprawy ważne dla całego kraju i społeczeństwa w różnych obszarach życia, zarówno na poziomie ogólnokrajowym jak i lokalnym.

Pierwszy Europejski Parlament Seniorów zwołany został przez Parlament Europejski w dniach 24-25 listopada 1993 r. w Luksemburgu.

Ustalono, że w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej powinien powstać Parlament Seniorów, który mógłby wpływać na politykę tego państwa wobec ludzi starszych. Rekomendacje z 1993 r. zostały jak dotychczas wprowadzone w życie zaledwie w trzech krajach, tj. w Irlandii oraz – w nieco odmiennej formie - na Cyprze i na Słowacji. W innych państwach UE funkcjonują struktury parlamentarne lub pozarządowe mające podobne cele i zadania, chociaż nie koniecznie noszą nazwę parlamentu seniorów.

Kontynuując twórczy dialog w sprawach senioralnych oraz w wyniku trwającego ponad 10 lat procesu konsolidacji środowisk senioralnych i realizacji głównego postulat II wielkiego Kongresu UTW (19.III.2915), powołano Obywatelski Parlament Seniorów, jako ogólnopolski organu przedstawicielstwa i rzecznictwa interesów środowisk senioralnych oraz forum dialogu w sprawach senioralnych, umiejscawiając go na najwyższym parlamentarnym poziomie. Projekt ten zyskał poparcie rządu, Senatu i Sejmu RP.

Marszałek Sejmu objął OPS honorowym patronatem, a Kancelaria Sejmu udzieliła wydatnej pomocy logistycznej, organizacyjnej i finansowej. Patronat merytoryczny sprawowała sejmowa Komisja Polityki Senioralnej, udzielając też wsparcia organizacyjnego przy tworzeniu programu obrad i organizacji I sesji plenarnej OPS.(1.10.2015 r.)

W ten sposób środowisko Uniwersytetów Trzeciego Wieku, przy bardzo dużym zaangażowaniu i inspiracji UTW SGH, zwieńczyło ważny etap konsolidacji środowisk senioralnych, a Polska wypełniła rekomendację Parlamentu Europejskiego zalecającą powołanie w każdym państwie członkowskim UE Parlamentu Seniorów mającego wpływ na politykę państwa wobec osób starszych.

Celami OPS są integracja oraz rzecznictwo interesów środowiska senioralnego, systematyczne monitorowanie sytuacji osób starszych we wszystkich obszarach ich funkcjonowania, społeczny dialog, a także prezentowanie stanowisk dotyczących polityki senioralnej.

Obywatelski Parlament Seniorów to pierwsze w historii ogólnopolskie przedstawicielstwo wszystkich środowisk osób starszych, deklarujące apolityczność, tolerancję religijną i światopoglądową.

Seniorzy i przyszłość Polski – to symboliczne, a zarazem bogate w treści motto działania Obywatelskiego Parlamentu Seniorów dające wyraz, iż osoby starsze mają szczególne prawo i obowiązek aktywnej partycypacji w życiu społecznym, wyrażania swojej opinii, dzielenia się wiedzą i doświadczeniem i budowania relacji między-

pokoleniowych integrujących społeczność osób starszych w Polsce.

Tym samym Obywatelski Parlament Seniorów stał się pierwszą pionierską, oddolną próbę zbudowania instytucji będącej rzecznikiem rosnącej populacji osób starszych, konsultantem/doradcą organów państwa w realizacji polityki senioralnej oraz bezpośrednim strażnikiem/ewaluatorem tej polityki.

Dążąc do stworzenia jak najszerszej reprezentacji, Uniwersytety Trzeciego Wieku jako inicjatorzy tego ruchu, zaprosiły do współpracy inne ogólnopolskie organizacje senioralne, w tym Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, gminne rady seniorów, Koalicję Na Pomoc Niesamodzielnym, stowarzyszenia zrzeszające służby mundurowe, organizacje pacjenckie, kombatanckie i inne organizacje działające na rzecz osób starszych. To w sumie ponad 3.000 organizacji.

Ukonstytuowanie się Obywatelskiego Parlamentu Seniorów z wysoce merytorycznym programem było w powszechnej ocenie pionierskim i niezwykle ważnym wydarzeniem w polityce senioralnej Polski, jak również jednym z najważniejszych wydarzeń 45.lecia ruchu UTW.

Zainteresowanie organizacji senioralnych delegowaniem swoich przedstawicieli do OPS potwierdza wolę włączenia się bardzo szerokich środowisk senioralnych w realizację aktywnej i długofalowej polityki senioralnej państwa w obliczu poważnych wyzwań demograficznych kraju.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE OBYWATELSKIEGO PARLAMENTU SENIORÓW

Obywatelski Parlament Seniorów widzi konieczność kontynuacji realizowanych w ostatnich latach przedsięwzięć programowych, a także pilną potrzebę podjęcia szeregu dalszych prac wzmacniających politykę senioralną. Za szczególnie istotne uważa:

- propagowanie systemów wartości, które podnoszą etos seniorów w społeczeństwie polskim, a także upowszechnienie świadomości, że za sytuację osób starszych odpowiedzialność ponoszą: państwo, jego instytucje, obywatele i ich organizacje;
- umacnianie poczucia międzygeneracyjnej odpowiedzialności za ludzi starszych – zarówno wśród członków rodziny jak i poza nią;
- uwzględnienie problematyki senioralnej w realizowanej polityce gospodarczej, społecznej i regionalnej;
- inicjowanie rozwiązań prawnych oraz realizowanie programów podnoszących szanse na godziwą starość; wspieranie ekonomii społecznej oraz inspirowanie rozwoju srebrnej gospodarki; wprowadzanie systemu zachęt dla pracodawców sprzyjających tworzeniu miejsc pracy i zatrudnianiu osób starszych;
- zmniejszanie skali zagrożenia wykluczeniem społecznym ludzi starszych, w szczególności osób niesamodzielnych i niepełnosprawnych;
- gwarancje ciągłości świadczeń emerytalnych i ich odpowiedniej wysokości i waloryzacji, co przyczyni się do zmniejszenia liczby osób starszych żyjących w ubóstwie i pozwoli osobom starszym na godne życie;

- podniesienie jakości usług pielęgnacyjno-opiekuńczych poprzez profesjonalizację systemu szkoleń opiekunów osób starszych; zwiększenie odpowiedzialności świadczeniodawców za jakość usług; ograniczenie szarej strefy przez zabezpieczenie wykonawcom tych usług praw pracowniczych, emerytalnych i socjalnych;
- wdrażanie programów sprzyjających wydłużaniu aktywności zawodowej i społecznej osób starszych, nabywania nowych kompetencji i umiejętności niezbędnych do funkcjonowania we współczesnym świecie, w tym kompetencji cyfrowych;
- inspirowanie rozwoju ruchu wolontariackiego wewnątrz i międzypokoleniowego oraz współpracy międzypokoleniowej;
- opracowanie i realizację skoordynowanej publicznej polityki zdrowotnej, w oparciu o stosowne programy zdrowotne w obszarze promocji zdrowia, profilaktyki chorób i zagrożeń, kompleksowego leczenia i efektywnej rehabilitacji oraz sukcesywną budowę szpitalnej i ambulatoryjnej infrastruktury geriatrycznej; rozwój systemu kształcenia kadry gerontologicznej, lekarskiej i pielęgniarzkiej;
- rozwój nowoczesnych form wsparcia medycznego i pielęgnacyjnego poprzez promowanie i wdrażanie usług teleopieki, telemedycyny oraz telenadzoru nad osobami przewlekle chorymi lub niesamodzielnymi;
- poprawę bezpieczeństwa osób starszych zarówno poprzez profilaktykę i zwalczanie istniejących zagrożeń o charakterze zdrowotnym jak i przeciwdziałanie wszelkim nadużyciom na szkodę osób starszych;
- wspieranie dalszego rozwoju ruchu senioralnego, budowanie silnej po-

zycji organizacji senioralnych oraz podnoszenie jakości i różnorodności form aktywizacji i edukacji osób starszych;

- inspirowanie rozwiązań legislacyjnych pozwalających na współfinansowanie potrzeb Uniwersytetów Trzeciego Wieku i innych organizacji senioralnych ze strony samorządów i wyższych uczelni;
- monitorowanie procesu powoływania i warunków funkcjonowania gminnych i miejskich Rad Seniorów, w celu opracowania rekomendacji organizacyjno- prawnych sprzyjających rozwojowi tej pożądanej formy aktywności seniorów na szczeblu lokalnym;
- wspieranie integracji Polaków mieszkających poza granicami Polski poprzez stwarzanie im możliwości utrzymywania tożsamości narodowej, wymiany kulturalnej, kultywowania polskości, także młodym pokoleniom urodzonym za granicą.

Obywatelski Parlament Seniorów wyraża przekonanie, iż:

- zmiany demograficzne wyrażające się procesem starzenia się społeczeństwa, inspirować będą stałą debatę społeczną nad ich istotą, uwarunkowaniami i konsekwencjami, rozwojem badań i powszechnej edukacji demograficznej oraz staną się inspiracją dla kontynuacji i rozwinięcia działań w zakresie polityki senioralnej;
- działalność Obywatelskiego Parlamentu Seniorów przyczyni się do upowszechnienia wiedzy o zróżnicowanych potrzebach osób starszych i możliwości ich zaspokojenia poprzez właściwą politykę społeczną

i gospodarczą państwa;

- monitorowanie programów senioralnych i coroczne badania wybranych zagadnień sytuacji osób starszych, przyczynią się do poprawy efektywności wydatkowania środków publicznych na realizację polityki senioralnej.

Obywatelski Parlament Seniorów zwraca się z apelem:

- do społeczeństwa polskiego o uznanie, iż podjęcie i rozwiązanie problemów wynikających z procesu starzenia się ma wymiar polskiej racji stanu;
- do władz publicznych, organizacji obywatelskich, kościołów i związków wyznaniowych, pracodawców, samorządów lokalnych i związków zawodowych o kontynuację skoordynowanych działań polityki społecznej, gospodarczej i senioralnej, sprzyjających aktywnej, zdrowej, godnej starości, w tym o tworzenie przyjaznej przestrzeni do działalności międzypokoleniowej i miejsc dziennego pobytu dla osób starszych oraz usuwanie barier architektonicznych;
- do najwyższych władz państwowych – Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów, Sejmu RP, Senatu RP - o współdziałanie i stały dialog z organizacjami osób starszych, w tym w szczególności z Obywatelskim Parlamentem Seniorów w realizacji całościowej polityki senioralnej;

Obywatelski Parlament Seniorów postuluje stworzenie podstaw prawnych oraz warunków organizacyjnych i finansowych umożliwiających rozwój instytucjonalny OPS, w tym:

- nadanie Obywatelskiemu Parlamentowi Seniorów statusu prawnego ogólnopolskiego przedstawicielstwa polskich seniorów;
- tworzenie kolejnych delegatur regionalnych;
- zwoływanie co najmniej raz w roku sesji plenarnej OPS na terenie Sejmu RP;
- umożliwienie wydawania biuletynów, publikacji, prowadzenia kampanii informacyjnych i promocyjnych;
- udział przedstawicieli OPS w posiedzeniach komisji parlamentarnych rozpatrujących projekty dotyczące osób starszych, a także w posiedzeniach Rady ds. Polityki Senioralnej MPiPS i rad centralnych instytucji realizujących zadania na rzecz seniorów, w tym Radzie NFZ i Radzie Nadzorczej ZUS.

WYZWANIA O CHARAKTERZE FORMALNO-PRAWNYM STOJĄCE PRZED OPS

Obywatelski Parlament Seniorów jest oddolną inicjatywą społeczną środowisk senioralnych, a więc jego status prawny w powszechnie obowiązującym systemie prawnym nie jest zdefiniowany. Reguluje go jedynie Regulamin organizacyjny uchwalony przez Sesję Plenarną – najwyższy organ decyzyjny OPS.

***Za konieczne
uznaje się ustawowe
umocowanie OPS
oraz określenie jego
celów, podstawo-
wych zasad funkcyj-
nowania oraz zasad
finansowania.***

Najbardziej odpowiednim miejscem do umieszczenia takiego przepisu jest ustawa o osobach starszych, która także z innych powodów wymaga nowelizacji.

SPOSÓB POWOŁYWANIA DELEGATÓW OPS

Delegatami OPS są przedstawiciele wszystkich środowisk senioralnych w Polsce. Są to osoby fizyczne rekomendowane przez różne instytucje oraz organizacje pozarządowe.

Wszystkie organizacje senioralne w Polsce mogą rekomendować do OPS swoich przedstawicieli, którzy wcześniej dali się poznać ze swojej aktywności społecznej i obywatelskiej. Organizacja ma największą wiedzę o przebiegu pracy społecznej, możliwościach i zaangażowaniu swojego kandydata i udzielenie mu rekomendacji do powołania w skład OPS jest przesłanką dobrego wyboru.

***To uniwersalny,
tani, najbardziej
trafny z dostępnych
i demokratyczny
sposób powoływa-
nia delegatów OPS.***

Zasady te zapewniają pełną reprezentatywność środowisk senioralnych, ich demokratyczny wybór przez organizacje i optymalny dobór delegatów, posiadających doświadczenie i sukcesy w pracy społecznej.

Ponad 9-milionowa społeczność osób starszych oczekuje poszanowania dla swojej ogólnopolskiej reprezentacji jaką jest Obywatelski Parlament Se-

niorów, w tym umożliwienia wyrażania swoich poglądów, prowadzenia dialogu z władzami publicznymi oraz organizowania dorocznych sesji plenarnych.

Jedynym właściwym miejscem dla obrad plenarnych OPS jest Sala Posiedzeń w gmachu Sejmu RP.

Potrzeby seniorów są niezwykle różnicowane i wielu obszarach niestety wciąż nie zaspokojone.

Tymczasem wciąż mamy do czynienia z przejawami dyskryminacji ze względu na wiek, wykluczeniem informatycznym, dyskryminacją w stosowaniu prawa, w leczeniu, dostępie do procedur medycznych, wciąż wielu seniorów żyje w ubóstwie.

Katalog potrzeb jest bardzo szeroki.

Jednym z potrzebnych jest dostępna i skuteczna opieka lekarska, w tym geriatryczna, dostęp do rehabilitacji, inni chcą pracować, rozwijać swoje kompetencje, jeszcze inni wymagają stałych świadczeń opiekuńczych, mieszkaniowych, pomocy materialnej, żywnościowej itd.

W sprawach seniorów powinien toczyć się stały dialog pomiędzy rządem, a parterem społecznym, reprezentującym całe środowisko i do tego potrzebna jest ogólnopolska organizacja przedstawicielska będąca wyrazicielem i rzecznikiem praw osób starszych.

I sesja plenarna OPS w 2015 r. odbyła się w sali obrad Sejmu RP, przy znaczącej pomocy logistycznej Kancelarii Sejmu. Wzięli udział w debacie czołowi politycy z Premierem i przedstawicielami Kancelarii Prezydenta RP na czele.

Sesja ta uznana została za niezwykle merytoryczną i konstruktywną debatę na tematy polskich seniorów.

OPS konsekwentnie broni pryncypiów uchwalonych przez Sesję Plenarną w Regulaminie działania, w tym w szczególności zasady samorządności i apolityczności.

Brak przyzwolenia demokratycznie wybranych organów OPS na ingerencję rządu w samorządny wybór delegatów

spowodował, iż od 2016 roku OPS pozbawiony został możliwości odbywania swoich corocznych sesji plenarnych w Sali Posiedzeń Sejmu i jakiegokolwiek pomocy finansowej i logistycznej ze strony Kancelarii Sejmu.

Brak dialogu i pomocy ze strony rządu i Sejmu RP bardzo utrudnia działanie i ogranicza formy realizacji statutowych celów Obywatelskiego Parlamentu Seniorów.

Jedynie dzięki wsparciu samorządu warszawskiego, od 2016 roku do 2019 roku możliwa była organizacja kolejnych sesji plenarnych OPS w Audytorium Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

KIERUNKI ZMIAN W ORGANIZACJI I STRATEGII OPS III KADENCJI

**Stanowisko
w kluczowych sprawach**

Każdy rząd, niezależnie od opcji politycznej musi zmierzyć się z wyzwaniem demograficznymi oraz koniecznością zaspakajania niezbędnych potrzeb ponad 9 milionowej części polskiego społeczeństwa zwłaszcza, że prognozy wskazują na sukcesywne zwiększanie tej populacji.

Populacja osób starszych ma prawo do godnego bezpieczeństwa, życia, służby zdrowia.

Populacja osób starszych nie może być postrzegana i traktowana jak obciążenie, bowiem nadal stanowi:

- ogromny potencjał wytwórczy, słabo aktualnie wykorzystany,
- potencjał nabywczy dysponujący dochodami rządu 140 mld rocznie,
- populacja pacjentów pozostawiająca w niepublicznych placówkach służby zdrowia ponad 14 mld zł rocznie
- elektorat zdolny do rozstrzygania wyników wyborów każdego szczebla.

Jeśli zatem grupa ta nie budzi w niektórych środowiskach uwagi i szczerzej empatii to powinna być przynajmniej szanowana.

Podstawą relacji między rządem i instytucjami publicznymi powinien być stały DIALOG prowadzony z organizacjami przedstawicielskimi, w szczególności Obywatelskim Parlamentem Seniorów.

Ruch ten będący wynikiem wieloletniego procesu konsolidacji środowisk senioralnych w Polsce musi mieć umocowanie prawne, nadającemu mu właściwą rangę i zespół praw.

Sprowadza się to do przeciwdziałania dyskryminacji w każdym segmencie życia, gwarancji szeroko rozumianego bezpieczeństwa, szacunku i należnego miejsca w rodzinie i społeczeństwie.

POWRÓT DO PARLAMENTU

Witajcie w domu, dość błąkania się po mieście! Senat RP jest dla seniorów zawsze otwarty...

- powiedział Marszałek Senatu prof. Tomasz Grodzki otwierając VI sesję ple-

narną OPS w dniu 1 października 2020 r.

Podkreślił, że seniorzy mogą zaofiarować ojczyźnie swoją energię, mądrość, doświadczenie i coś, co nazywamy relacjami wyniesionymi z całego naszego życia, które pozwalają spojrzeć inaczej na rzeczywistość, z pewnego dystansu, a jednocześnie służyć swoją wiedzą i mądrością innym pokoleniom, władzom tego kraju i naszym dzieciom i wnukom.

„To bezcenny kapitał (..) Mądra władza powinna wykorzystać tę energię i doświadczenie” – zaznaczył. „Wasze pomysły postaramy się przekuć w inicjatywy ustawodawcze”.

Cztery długie lata delegaci Obywatelskiego Parlamentu Seniorów i polscy seniorzy czekali na takie słowa.

Tylko dzięki wsparciu, jakiego doświadczyli w latach 2016-2019 ze strony Prezydenta m. st. Warszawy przetrwali najtrudniejsze chwile na „emigracji”.

Fakt, że wypowiedział je Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej ma dla seniorów szczególne znaczenie. Przywraca godność, poczucie wartości, należne miejsce w społeczeństwie.

NOWE WYZWANIA

Przed Obywatelskim Parlamentem Seniorów wielkie wyzwanie, jakim będzie w październiku 2022 roku VIII sesja mająca charakter sprawozdawczo-wyborczy.

Jej organizacja wymaga spełnienia szeregu warunków merytorycznych i organizacyjnych.

Podsumowanie kadencji to przede wszystkim zdanie przez Prezydium i Delegatury Regionalne sprawozdania za okres III kadencji, merytoryczna dyskusja nad przyszłością OPS z udziałem delegatów, osób publicznych i ekspertów.

Procedura wyboru nowych władz OPS, zwłaszcza Prezydium, wymaga odpowiedniego przygotowania, weryfikacji zgłaszanych kandydatów, zaprezentowania wyborcom ich dotychczasowych dokonań i referencji macierzystych organizacji, aby do nowych władz weszli ludzie aktywni, kreatywni i prawdziwie zaangażowani.

Na członkach Prezydium ciąży bowiem wiele ważnych i szczególnie trudnych obowiązków poczynwszy od finansowego zabezpieczenia niezbędnych potrzeb funkcjonowania OPS, warunków lokalowych, bytowych, prowadzenia działalności merytorycznej wynikającej z przyjętych programów działania, współpracy z władzami publicznymi, bieżących kontaktów z Delegaturami Regionalnymi funkcjonującymi w 9 województwach, tworzenie kolejnych delegatur i wiele innych.

W ślad zatem za ambicjami wyborczymi muszą iść możliwości i kompetencje.

Akredytacja 460 delegatów, osób publicznych, panelistów i ekspertów wymaga także zapewnienia odpowiedniego, a zarazem nobilitującego OPS lokalu, umożliwiającego skorzystanie z czynnego i biernego prawa wyborczego wszystkim delegatom, a sprawne przeprowadzenie kilkunastu w sumie głosowań i ogłoszenie wyników jeszcze w czasie trwania sesji wymaga wyposażenia lokalu w elektroniczny system do głosowania.

Fizyczna obecność delegatów OPS na sesji i złożenie ślubowania jest natomiast jednym z głównych wymogów formalnych weryfikujących skład nowej kadencji.

Spełnienie wszystkich wymienionych warunków, oprócz bieżących zagadnień objętych Deklaracją programową, będą w najbliższych miesiącach ogromnym wyzwaniem dla szeroko zdefiniowanego kierownictwa OPS.

Senat RP to niezwykle nobilitujące dla OPS miejsce organizacji sesji plenarnych, przyjęcie jakiego doznał delegaci OPS ze strony Marszałka n prof. Tomasza Grodzkiego przywróciło seniorom poczucie godności i szacunku. Ta decyzja to ogromny krok do sukcesu, za jaki uważamy powrót sesji do Sali obrad Sejmu.

Gdzie się odbędzie? Przy jakim zaangażowaniu i wsparciu Parlamentu, władz publicznych?

PONADLOKALNE INICJATYWY UTW SGH

Uniwersytet Trzeciego Wieku SGH był inspiratorem wielu cennych i trwałych inicjatyw społecznych na terenie Miasta st. Warszawy, które funkcjonują z sukcesami do dziś.

KRÓTKA HISTORIA BKDS DS. UTW

Jedną z ważniejszych dla warszawskiego środowiska UTW było powołanie **Komisji Dialogu Społecznego ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku**, która później przyjęła nazwę Branżowej Komisji Dialogu Społecznego ds. UTW.

W 2007 roku UTW SGH zapoczątkował proces konsolidacji warszawskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku, których w owym czasie było w Warszawie ok. 20. Nie знаły się bliżej i nie współpracowały ze sobą w żadnym praktycznie zakresie.

Przypomnijmy, iż Branżowe Komisje Dialogu Społecznego (BKDS) pracują przy biurach Urzędu m.st. Warszawy. W skład BKDS wchodzi przedstawiciele NGO oraz przynajmniej jeden urzędnik biura, przy którym działa komisja. W pracach BKDS, z głosem doradczym, mogą brać udział przedstawiciele różnych jednostek organizacyjnych, np. instytucji miejskich, urzędu pracy lub Zarządu Transportu Miejskiego. BKDS zajmuje się współtworzeniem i konsultowaniem polityki Miasta w dziedzinie, w której działa, np. w dziedzinie polityki senioralnej. Obecnie w Warszawie przy 14 biurach działa 30 Branżowych Komisji Dialogu Społecznego.

To z inspiracji UTW SGH, a także przy wydatnej pomocy ze strony Pana Roberta Kadeja, nadzorującego w Mieście politykę senioralną, warszawskie Uniwersytetu Trzeciego Wieku zaczęły regularnie spotykać się w Biurze Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy (dziś Biurze Pomocy i Projektów Społecznych) omawiając główne swoje problemy, poszukując metod wspólnego ich rozwiązywania, wymieniając doświadczenia, zapraszając się na organizowane imprezy.

Na bardziej lokalnym poziomie, w dzielnicach Warszawy, działają Dzielnicowe Komisje Dialogu Społecznego (DKDS).

Rozpoczęto wspólne działania od stworzenia własnej reprezentacji, która będzie parterem UTW wobec Miasta, będzie występowała i reprezentowała ich interesy, toteż pierwszą z kluczowych decyzji tego gremium było wyłączenie problematyki UTW z działającej już w ramach Forum Dialogu Społecznego Komisji ds. Osób Starszych i Kombatanów i utworzenia odrębnej Komisji Dialogu Społecznego ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

Od początku do dziś liderem i przewodniczącym B KDS ds. UTW jest przedstawiciel UTW SGH.

GŁÓWNE CELE I ZADANIA BKDS DS. UTW

Zaledwie po kilku miesiącach działania, w 2007 r., Komisja ta odniosła spektakularny sukces bowiem na jej wniosek do *Programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi na rok 2007* wpisano zadanie „wspieranie Uniwersytetów Trzeciego Wieku”, a w konsekwencji tego zapisu uruchomiono pierwszy w historii Miasta i pierwszy w Polsce program trzy-letnich umów dotacyjnych dla UTW.

Ten unikalny w Polsce program działa do dziś i aktualnie realizowana jest przez warszawskie UTW kolejna 3.letnia edycja obejmująca okres II p. 2019 – I p. 2022.

Zapoczątkowany proces zaowocował niezwykle ekspansywnym rozwojem ruchu UTW w Warszawie i dziś funkcjonuje w Mieście 42 Uniwersytety zapewniając pełną dostępność dla seniorów w każdej dzielnicy Warszawy.

Jednym z głównych zadań BKDS ds. UTW jest zabieganie o kontynuację i rozwój tego programu oraz sukcesywną waloryzację kwoty przeznaczonej na jego realizację.

Do zadań stałych BKDS ds. UTW należy ponadto:

- diagnozowanie i monitorowanie sytuacji w UTW,
- współpraca z Biurem Pomocy i Projektów Społecznych oraz z innymi branżowo pokrewnymi dla

programów UTW biurami np. ds. zdrowia, kultury, sportu itp.,

- rekomendowanie przedstawicieli Biura do Warszawskiej Rady Pożytku Publicznego,
- udział przedstawicieli BKDS ds. UTW w Komisjach konkursowych Miasta opiniujących oferty na realizację zadań publicznych,
- delegowanie przedstawicieli UTW do Warszawskiej Rady Seniorów,
- podejmowanie interwencji lub mediacji w rozwiązywaniu wewnętrznych problemów UTW,
- udzielanie porad w sprawach merytorycznych i formalno-prawnych,
- inspirowanie do działania poprzez wydawnictwa poradnicze, np. wielce pomocne w przezwyciężaniu problemów organizacji pozarządowych spowodowanych pandemią Covid -19. ***Poradnik Zarządzanie ryzykiem projektu.***

Komisja wnosi także swój wkład w życie społeczne Warszawy poprzez opiniowanie kolejnych dokumentów strategicznych Miasta o problematyce społecznej.

Jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych, które opiniowała w ostatnim okresie to projekt strategii rozwiązywania problemów społecznych do 2030 rok.

14 października 2021 roku Rada m.st. Warszawy Uchwałą LV/1735/2021 Rady m.st. Warszawy z 14.10.2021 r. przyjęła Strategię rozwiązywania problemów społecznych 2030.

Jest ona kontynuacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2020.

W Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030 zakłada się, że w perspektywie najbliższych dziesięciu lat Miasto będzie wspierać osoby potrzebujące pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, doskonalić system usług. Będzie też propagować zdrowy styl życia oraz dobre relacje, a także wspólnie budować wizerunek pomocy społecznej – w oparciu o wiedzę, profesjonalizm i solidarność społeczną.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zmieni postrzeganie pomocy społecznej. Trzeba się bowiem skupić na problemach, z którymi osoby i rodziny nie są sobie w stanie poradzić samodzielnie. Pracownicy socjalni będą przewodnikami w znajdowaniu rozwiązania – powiedziała dr Anna Domaradzka, ekspertka Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030.

ZAKRES STRATEGII

Strategia uwzględnia zarówno perspektywę odbiorców pomocy społecznej, jak i osób świadczących pomoc. Koncentruje działanie w sferze pomocy społecznej na czterech celach strategicznych, którym odpowiednio przyporządkowaliśmy dziewięć celów operacyjnych wraz z kierunkami działań.

Strategia zakłada rozwój oferty specjalistycznych usług w taki sposób, aby pomoc była „szyta na miarę” i dopasowana do indywidualnych potrzeb oraz konkretnej sy-

tuacji. Poszukujemy innowacyjnych rozwiązań zwiększających efektywność profilaktyki i rozwiązywania problemów – powiedziała Aldona Machnowska-Góra, Zastępczyni Prezydenta m.st. Warszawy.

Strategia będzie realizowana poprzez programy dotyczące m.in.: ochrony i wsparcia rodzin i osób z niepełnosprawnościami, ochrony zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, profilaktyki zachowań ryzykownych i uzależnień.

Urzędy dzielnic opracują priorytety dzielnicowe, spójne z celami Strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Wiodące dla realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych 2030 jest Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m. st. Warszawy.

Nad sprawnym współdziałaniem warszawskich organizacji pozarządowych i realizacją polityki społecznej Miasta czuwa Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Jego celem jest realizacja polityki Miasta opisanej w różnych dokumentach strategicznych i programach społecznych. Logo Aktywni+

E-ASYSTENT – NOWA INNOWACYJNA INICJATYWA UTW SGH

W dobie pandemii bardzo wiele obszarów naszego życia zawodowego i społecznego, w tym aktywności edu-

kacyjnych, kulturalnych, obywatelskich, a nawet sportowych i towarzyskich przeniosło się do internetu, toteż dostęp i znajomość jego obsługi i możliwości sprzętowe korzystania z tych usług stały się pierwszą potrzebą.

Praca osób kluczowych w organizacjach senioralnych oraz możliwość załatwiania przez seniorów spraw bankowych, kontaktów z rodziną, zwłaszcza mieszkającą za granicą, pensjonariuszami domów stacjonarnej opieki, osobami przebywającymi w szpitalach, możliwość korzystania ze zdalnych wykładów UTW, zwiedzania muzeów, wirtualnych spacerów po zabytkach Warszawy, a nawet udział w zajęciach rehabilitacyjnych, dyskotekach i dyskusjach społecznych, wymaga dostępu do internetu oraz minimalnego oprogramowania i usprzętowania np. kamer do monitorów, słuchawek, mikrofonów itp.

Dzieci, młodzież i osoby aktywne zawodowo korzystające z nowoczesnych smartfonów nie miały z tym problemów.

Jednak w odniesieniu do seniorów, sytuacja jest już bardziej skomplikowana bowiem zróżnicowanie sytuacji poszczególnych grup wiekowych uwypukliło obszary wykluczenia informatycznego i spowodowało poważny, a niekiedy całkowity zanik aktywności.

Podjmując wyzwanie aktywizacji seniorów i przeciwdziałaniu ich e-wykluczeniu trzeba wziąć pod uwagę, iż w ok. 10. milionowej populacji osób starszych, możemy wyróżnić trzy bardzo różne grupy.

Co ważne, dzieli ich dystans czasu wynoszący 35-40 lat, a więc dwóch pokoleń dorastających i pracujących w bardzo zróżnicowanych warunkach.

Oferta programowa musi być dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej z tych grup wiekowych.

Seniorzy w przedziale wiekowym 60-75 lat, którzy pozyskali kompetencje informatyczne jeszcze w czasie aktywności zawodowej, a ponadto mający w UTW i innych organizacjach senioralnych mnóstwo możliwości uzupełnienia tych kompetencji, radzą sobie ze zdalnymi formami komunikacji i aktywności dobrze i tu nie jest konieczna większa interwencja.

Są wśród nich pasjonaci, którzy wciąż chcą uzupełniać swoje kompetencje podejmując przygodę z obróbką fotografii, animacjami komputerowymi, nawigacją satelitarną, grafiką komputerową, małą poligrafią itp. zaawansowanymi technologiami.

Seniorzy będący w przedziale 75-85 roku życia są zdecydowanie gorszej sytuacji bowiem do zdalnego odbioru i komunikacji brakuje im często kompetencji cyfrowych, sprzętu oraz fachowej pomocy osób trzecich, a przy tym często mają ograniczenia w zakresie przemieszczania się, a nawet wychodzenia z domu.

Projekt UTW SGH zakłada różne formy wsparcia tej grupy, w tym m.in.:

- zorganizowanie wypożyczalni kamer do monitorów, słuchawek i mikrofonów wraz z ofertą pomocy w ich zamontowaniu w domach seniorów,

- szkolenie w domach seniorów uczące wyszukiwania ofert wykładów, spektakli teatralnych, filmów dla seniorów, łącznia się przez SKYPE z osobami bliskimi itp.

Seniorzy najstarsi, pow. 85 roku życia, którzy chcą nadal być aktywni intelektualnie, znajdują się w najmniej komfortowej sytuacji, a nauka nowych technologii natrafia na bariery intelektualne, kompetencyjne, sprzętowe, finansowe itp.

Są zatem i w dużym stopniu pozostaną pozbawieni wielu kontaktów możliwych jedynie z wykorzystaniem internetu.

Czy zatem mają się z tym wykluczeniem pogodzić?

Zdecydowanie **NIE!**

W ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025, UTW SGH zapoczątkował **pilotażowy program e-Asystent**, który polega na wizytach domowych informatyka wraz z własnym sprzętem, który pomaga seniorowi we wszelkich jego potrzebach, jak zapłacenie rachunków, zgłoszenia awarii lub zamówienia usług remontowych w spółdzielni mieszkaniowej, zamówienie wizyty u lekarza, załatwienie urzędowej sprawy w gminie, kontakt na SKYPIE z rodziną, obejrzenie spektaklu teatralnego itp.

Taka wizyta, zamówiona przez seniora w organizacji telefonicznie, wcześniej zapowiedziana i uzgodniona z zainteresowanym, zrealizowana przez godnego zaufania, znanego organizacji współpracownika gwarantuje tak ważne dla osób starszych **BEZPIECZEŃSTWO**, a sama wizyta osoby życzliwej, które oprócz pomocy informatycznej przynosi bieżące wydawnictwa senioralne, ciasteczko, owoce czy dobrą herbatkę, przyjmowana jest z wielką wdzięcznością.

To relatywnie proste rozwiązania pozwala pogodzić wyżej omówione sprzeczności i rozwiązuje występujące problemy.

Przy okazji, wizyta w domu seniora pozwala zdiagnozować inne ważne potrzeby samotnie mieszkających seniorów, jak np. konieczność skorzystania z porady lekarza, rehabilitacji domowej, zamówienia usług pomocy społecznej czy usunięcie awarii domowych urządzeń.

Informacje takie przekazywane są organizacji, która w miarę możliwości podejmuje interwencje w tych sprawach.

Prezentacja **projektu e-Asystent** oraz pierwszych doświadczeń z jego realizacji w czasie dyskusji panelowej zorganizowanej w ramach V Kongresu Krajowego Instytutu Gospodarki Senioralnej, (24-25 listopada 2021 r.) wywołała żywe reakcje. Przekazano pod adresem inicjatora, tj. UTW SGH wiele dowodów uznania i prośb o więcej szczegółowych informacji.

Jednym z częściej zadawanych pytań było pytanie o źródła finansowania tych usług.

- *W żadnym przypadku usługi te nie mogą być świadczone seniorom na zasadach komercyjnych, pomimo tego, że koszty ich realizacji są relatywnie wysokie. UTW SGH pozyskał na to zadanie dotację w ramach programu Aktywni+ - a więc usługa dla beneficjenta docelowego jest bezpłatna* – wyjaśniła Krystyna Lewkowicz koordynatorka projektu.

Dyskusja panelowa w tej sprawie w ramach V Kongresu KIGS pokazała, że nie należy na siłę walczyć z wykluczeniem informatycznym seniorów, którzy z różnych obiektywnych przyczyn nie mogą tych umiejętności pozyskać, jak również ich zakupowe preferencje i potrzeby nie pozwalają na zakup relatywnie drogiego sprzętu komputerowego.

Wskazane jest za to poszukiwanie alternatywnych form komunikacji osób zagrożonych marginalizacją społeczną ze światem.

Pozyskanie do ich realizacji wolontariuszy będzie niezwykle pomocną formą wsparcia, pozwalającą na stosowanie opisanych form pomocy, nawet przy braku finansowania zewnętrznego.

*Również w ramach wciąż ponawianych przez warszawski samorząd terytorialny i inne podmioty kontraktujące środki publiczne przeznaczone na szkolenia informatyczne osób starszych, dodanie nowej formy aktywizacji informatycznej w postaci usług społecznych **e-Asystenta** zapewne spotka się z akceptacją jednostek finansująco - kontraktujących* – dodaje Krystyna Lewkowicz.

Pilotażowa edycja **e-Asystenta** uzasadnia szersze jego wykorzystanie w usługach społecznych oferowanych seniorom, zwłaszcza tym zagrożonym

marginalizacją i odosobnieniem.

Wyżej opisana koncepcja usług domowych **e-Asystenta** jest częścią większego projektu UTW SGH pt. „**Program wsparcia cyfrowego seniorów i organizacji senioralnych w powrocie do aktywności**” zrealizowanego na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej ze środków programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025.

Pozytywną decyzję konkursową program UTW SGH uzyskał m.in. dzięki temu, że jest to program o zasięgu ogólnopolskim realizowany we współpracy z organizacjami senioralnymi potrzebującymi wsparcia, na terenie Warszawy, Starachowic, Gdańska i Marek.

Młodszy, aktywni seniorzy zgłaszają chęć pozyskiwania kompetencji cyfrowych na zaawansowanym poziomie, np. obsługi nowoczesnych urządzeń do komunikowania się, smartfonów, tabletów, a także nawigacji satelitarnej, zaawansowanej grafiki komputerowej itp.

Potwierdza to tezy zaprezentowane wyżej, dot. bardzo zróżnicowanych potrzeb osób starszych, do których powinna być dostosowana elastyczna oferta programowa.

Tak rozbudowany ogólnopolski projekt pozwala na udzielenie wsparcia organizacjom i seniorom, ale także bardzo wzbogaca UTW SGH, pozwalając na rozszerzenie oferty programowej dla słuchaczy UTW SGH, poprawiając bilans płatniczy, dając możliwość podtrzymania współpracy z wybitnymi ekspertami.

Opr. Florian Kott

WIELKIE PROJEKTY UTW SGH W OBIEKTYWIE

Konkurs na Wielką Osobowość UTW

Konkurs na Firmę Przyjazną Seniorom

Wystawa dorobku UTW w sejmie...

...i w PKIN

Odznaczenia Państwowe Prezydenta RP dla wybitnych Seniorów

GOŚCIE W UTW SGH

OGÓLNOPOLSKIE KONFERENCJE W SALI KOLUMNOWEJ SEJMU RP

WIELKIE KONGRESY UTW

Szanowni Państwo,

oddajemy do Państwa rąk wydawnictwo obrazujące 15 lat funkcjonowania Uniwersytetu Trzeciego Wieku Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Od chwili jego powołania w 2006 roku UTW SGH był inicjatorem wielu innowacyjnych rozwiązań w zakresie działań na rzecz seniorów i szerzej - polityki senioralnej, toteż szybko uzyskał pozycję lidera środowiska UTW.

Sukcesy okupione są wielkim wysiłkiem i wymagają współdziałania z szerokim środowiskiem więc zawsze są wynikiem pracy zespołowej.

UTW SGH miał szczęście do wspierających Partnerów, wśród których byli nie tylko jego założyciele, słuchacze i członkowie organów UTW SGH, ale przede wszystkim władze rektorskie SGH, parlamentarzyści Sejmu i Senatu RP, ministrowie urzędów centralnych, kolejni Rzecznicy Praw Obywatelskich, Prezes Najwyższej Izby Kontroli oraz szerokie grono wolontariuszy.

Wypełniane przez 15 lat funkcje liderkie stały się motywem przewodnim tego wydawnictwa, jako że wiele niezwykle ważnych inicjatyw i wydarzeń senioralnych odbyło się z inicjatywy lub przy aktywnym udziale UTW SGH.

J.M. Rektorowi SGH prof. Piotrowi Wachowiakowi jako Patronowi Honorowemu, partnerom społecznym i biznesowym, parlamentarzystom, sponsorom, instytucjom centralnym i organom samorządu terytorialnego wspierającym środowisko Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz oczywiście wszystkim polskim Seniorom dedykujemy niniejsze wydawnictwo z podziękowaniem za współpracę, wyrazami szacunku i najlepszymi życzeniami zdrowia i nieustającej aktywności.

Z wyrazami szacunku
Krystyna Lewkowicz
Prezes UTW SGH